

Un castell reconstruït

El 'castellum uellosos' d'Ullastret, un dels pocs testimonis de l'arquitectura militar d'època carolíngia, ha estat recreat virtualment en 3D pel Museu d'Arqueologia

---

Durant l'imperi carolingi es van construir 27 catedrals, més de 400 edificis monàstics i un centenar de residències palatines, residències que van ser utilitzades sobretot al començament del regnat de l'emperador Carlemany en els seus nombrosos desplaçaments en el que seria el germen del que coneixem com a Europa. Malgrat la importància d'aquest període històric, la seva petja no sempre ha estat a l'altura de la seva gran influència a Catalunya.

Historiadors i arqueòlegs fa temps que treballen per remeiar aquesta deficiència i per això notícies com la que aquesta setmana ha donat a conèixer el Museu d'Arqueologia de Catalunya tenen una gran transcendència. La seu d' Ullastret del MAC [<http://www.macullastret.cat>] ha presentat una recreació virtual del castell carolingi d'Ullastret, el castellum uellosos. Amb la voluntat de reivindicar aquest castell, declarat bé cultural d'interès nacional, i fer-lo visible i intel·ligible per a tothom, s'ha treballat en aquesta reconstrucció virtual seguint el mateix procés que es va emprar en la reconstrucció de la ciutat ibèrica d'Ullastret, caracteritzat pel rigor científic en la part arqueològica i pel màxim realisme en la presentació visual.

Per a la part històrica de la reconstrucció, s'ha comptat amb l'assessorament científic de Josep Maria Nolla i Jordi Sagrera, membres de l'Institut de Recerca Històrica de la Universitat de Girona, que varen coordinar anys enrere un estudi aprofundit sobre aquest castell. Pel que fa a la representació visual i a la part gràfica, s'ha treballat amb l'estudi internacional Burzon*Comenge, amb una àmplia experiència en treballs de reconstrucció històrica en 3D, com per exemple el projecte de restitució digital de les pintures de Sant Climent de Taüll i la mateixa reconstrucció virtual de la ciutat ibèrica d'Ullastret.

Castell militarEl castellum uellosos [<http://www.facebook.com/watch/?v=357242214967296>] , emplaçat al cim del puig de Sant Andreu d'Ullastret, és un dels pocs testimonis de l'arquitectura militar d'època carolíngia ben coneguts arqueològicament i documentalment a Catalunya. Malgrat que es coneix des de finals dels anys cinquanta del segle passat, quan va ser excavat per Miquel Oliva, no es va interpretar correctament fins algunes dècades més tard i és un gran desconegut per al gran públic.

Les restes d'aquest castell carolingi, que molt probablement data del darrer terç del segle VIII, resten integrades entre els vestigis de l'època ibèrica i l'edifici on hi ha el museu monogràfic, que correspon en part a una antiga església d'època medieval. Per aquest motiu, la seva presència passa desapercebuda entre els visitants del conjunt arqueològic d'Ullastret.

Amb la voluntat de contextualitzar el període històric en el qual es va construir aquest castell i de mostrar la seva reconstrucció virtual, la seu d'Ullastret del MAC acull aquest estiu l'exposició itinerant Marca hispànica. La Catalunya carolíngia (711-1000). Aquesta mostra, comissariada per Victor Hurtado, està organitzada pel grup de recerca i innovació de la Universitat de Barcelona Didàctica del Patrimoni, Museografia comprensiva i Noves tecnologies (Didpatri), amb la producció de Molècula, Xarxa de Professionals en Museografia i la col·laboració de Rafael Dalmau Editor, el grup de reconstrucció històrica Alma Cubrae i La Xarxa. Es podrà visitar al Museu

d'Arqueologia de Catalunya a Ullastret fins a l'11 de setembre.

Temàticament, l'exposició té una àmplia introducció en què es contextualitza la conquesta musulmana de la península Ibèrica, que en els primers decennis del segle VIII, i poc abans de la fi del califat omeia de Damasc, va arribar al cor d'Europa i a les portes de l'Índia i la Xina. Paral·lelament es funda la dinastia carolíngia, que es forma en imperi amb la coronació de Carlemany a Roma l'any 800.

La resta de l'exposició se centra en el procés de creació de la denominada "marca hispànica" –o conjunt de comtats carolingis de terres catalanes–, origen de la futura Catalunya, i en l'ofensiva franca, que no aconsegueix dominar el límit de l'Ebre, fet que no es produirà fins tres-cents cinquanta anys més tard per part del comtat de Barcelona.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 07-07-2019, Pàgina 54

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1631798-un-castell-reconstruit.html>